

12. Nyuton I. Matematicheskie nachala naturalnoy filosofii / I. Nyuton. – M.: Nauka, 1989. – 688 s.
13. Rassel B. Istoriya zapadnoy filosofii. V 3 t. T.3. – 3–e izd. [Tekst] / B. Rassel. – Novosibirsk: Izd-vo Novosib. un-ta, 2001.
14. Rassel B. Chelovecheskoe poznanie, ego sfery i granitsyi / B. Rassel. – Kiev: Nika-Tsent: Vist-S, 1997. – 556 s.
15. Sorokin P. Chelovek. Tsivilizatsiya. Obschestvo / P. Sorokin. – M.: Politizdat, 1992. – 543 s.
16. Filippov A. Sotsiologiya prostranstva / A. Filippov. – SPb.: Izd-vo «VladimirDal», 2008. – 290 s. [Elektronnyy resurs]. – Rezhim dostupa: http://socioline.ru/files/5/39/filippov_a.f._sotsiologiya_prostranstva.pdf
17. Florenskiy P. Znachenie prostranstvennosti // Stati i issledovaniya po istorii i filosofii iskusstva i arheologii. – M.: Myisl, 2000.
18. Frank S. Realnost i chelovek. – M.: AST, 2007 http://azbyka.ru/otchnik/Semen_Frank/realnost-i-chelovek/
19. Haydegger M. Bytie i vremya / M. Haydegger. – Harkov: Folio, 2003. – 503 s.
20. Shpengler O. Zakat Evropyi. Ocherki morfologii mirovoy istorii. V 2 t. T.1: Gestalt i deystvitel'nost' / O. Shpengler. – M.: Myisl, 1993. – 663 s.
21. Shtompka P. Sotsiologiya sotsialnykh izmeneniy / P. Shtompka. – M.: Aspekt Press, 1996. – 416 s.

Pal'chinskaja M. V., Ph.D., Associate Professor, Department of Philosophy, Odessa National Maritime University doctoral student in «Philosophy and Sociology» South Ukrainian National Pedagogical University (Ukraine, Odessa), ya.maryasha2009@yandex.ru

The space in the social–philosophical discourse: from the social to the virtual

The article analyzes the concept of «space» in the social–philosophical dimension and the modification of social and cultural space of modern society under influence of convergence of sociality and virtuality.

The purpose of research in this work is the relationship of social and virtual space in the modern society as specific form of life in the context of social and philosophical discourse.

In the analysis of this issue, were used the following methods: a systematic, comparative analysis, historical, socio-cultural. Application of the above stated methods has allowed constructing theoretical and methodological foundations of the research, forming the appropriate methodological tools.

Social space as a human living space is a field of its current capacity. This area of personal existence, which is amenable to purposive change and design in accordance with set earlier installations and landmarks. Personality continuously interacts with social space, causing interdependent changes to occur within them.

The virtual space is becoming an indispensable attribute of modern society. It identifies vectors of social change in different social spheres – economics, politics, culture, religion, etc., the dynamics of which correlates with the peculiarities of a particular society, as well as impact on the socialization of the individual and its social activities.

Keywords: social space, virtual space, social life, personality, society.

Пальчинская М. В., кандидат философских наук, доцент, доцент кафедры философии Одесского национального морского университета, докторант кафедры философии и социологии, Южноукраинский национальный педагогический университет (Украина, Одесса), ya.maryasha2009@yandex.ru

Пространство в социально–философском дискурсе: от социального к виртуальному

Анализируются понятие «пространство» в социально–философском измерении и видоизменения социокультурного пространства современного общества под влиянием конвергенции социального и виртуального.

Целью исследования в данной работе является взаимосвязь социального и виртуального пространства современного общества как специфических форм бытия в контексте социально–философского дискурса.

При анализе данной проблемы были использованы следующие методы: системный, сравнительного анализа, исторический, социокультурный. Применение вышеперечисленных методов позволило выстроить теоретико–методологические основания данного исследования, сформировать соответствующий методологический инструментарий.

Социальное пространство как жизненное пространство человека представляет собой поле его актуальных возможностей. Эта сфера личностного бытия, которая поддается целенаправленным изменениям и конструированию в соответствии с принятыми ранее установками и ориентирами. Личность непрерывно взаимодействует с социальным пространством, в результате чего в них происходят взаимообусловленные изменения.

Виртуальное пространство становится неотъемлемым атрибутом современного общества. Оно определяет векторы социальных преобразований в различных социальных сферах – экономике, политике, культуре, религии и т. д., динамика которых коррелирует с особенностями конкретного общества, а также влияет на социализацию личности и ее социальную деятельность.

Ключевые слова: социальное пространство, виртуальное пространство, социальное бытие, личность, общество.

***

УДК 821.112.2–2.09

Опанасенко О. І.,
кандидат історичних наук, Київський національний
університет ім. Тараса Шевченка (Україна, Київ),
marina-grinchuk@mail.ru

ОСОБЛИВОСТІ МОЛОДІЖНОЇ МОВИ В НІМЕЧЧИНІ. СОЦІОЛІНГВІСТИЧНИЙ АСПЕКТ

Розглядається сутність поняття «німецька молодіжна мова», коротка історіографія проблеми, причини зародження та формування, способи словотворення. Називаються характерні риси – відкритість, короткочасність, вікова неоднорідність, вторинність; варіації – персоніфіковані узагальнення, модні прикметники, кліше та експресиви.

Ключові слова: сленг, соціолект, німецький молодіжний сленг, джерела формування німецького молодіжного сленгу; риси німецького молодіжного сленгу; варіації німецького молодіжного сленгу.

Мова поза межами соціального контексту немислима. Вона є продуктом суспільства, її посередництвом здійснюється спілкування та налагодження міжлюдських взаємовідносин у суспільстві. Вона мінлива під впливом змін в суспільстві. Мовна та соціальна культури знаходяться в тісних взаємовідносинах. В мові віддзеркалюються суспільні умови, котрі з іншого боку в той же час виражаються її посередництвом. Соціолінгвістика – зароджена в 60–х роках, як підрозділ мовознавства – досліджує мову в її соціальному переплетенні. Питання, що вивчає соціолінгвістика мають відповідно соціологічне спрямування: чим відрізняється мова чоловіків та жінок; чи впливає соціальне походження школярів на будову речень; як впливає країна походження на можливість оволодіння німецькою мовою; тощо. Це свідчить про те, що соціолінгвістика займається обчисленнями кількісними та якісними, в яких йдеться про вплив соціально зумовлених поза лінгвістичних факторів на мову та її вживання.

Політично–економічні, науково–технічні та інтеграційні процеси в середині об'єднаної Європи за останні 20 років зумовили стрімкий розвиток лінгвістики та дотичних до неї дисциплін, а також допомогли виокремити нові під аспекти. Молодіжна мова, що стала предметом дослідження у цій статті, не є сама по собі новою проблематикою. Дослідженнями цього питання займалися як вітчизняні так і іноземні фахівці. Мовознавчий контекст проблематики було досліджено. Проте, автором статті робиться змога пов'язати мовознавчий аспект з соціологічним та дослідити молодіжну німецьку мову в контексті соціології. Отже, з'ясовуються причини зародження молодіжної мови в суспільстві, класифікація її за соціальними ознаками, середовищем перебування респондентів та застосуванням ними певного лексичного матеріалу. Розглядається питання взаємодії феномену молодіжного сленгу з іншими мовами адміністративно–політичних утворень.

Відомо, що політичне та соціально–економічне життя країн, а також технічний прогрес впливає на зародження нових наук та сприяє їх розвитку. Невинятковою є лінгвістика, яка швидко реагує на зміни. Та ще більш реактивним є явище молодіжної мови, або молодіжний сленг, який за визначенням є – соціолект людей у віці 12–22 років, що виник із протиставлення себе не стільки старшому поколінню, скільки офіційній системі. Існує в середовищі міської учнівської молоді та окремих замкнених референтних групах [1]. Молодіжний сленг не є новоутворенням у мові в повному її обсязі, а є лише

лексичним уособленням на фонетико–граматичному фоні загальнонаціональної мови. Звернувшись до німецької вікіпедії, віднаходимо деякі розбіжності порівняно з вітчизняним трактуванням не лише у визначенні молодіжної мови. Спостерігається суперечливість міркувань щодо дефініції «молодіжна мова» поміж німецьких науковців–лінгвістів. Так, відповідно до визначення Хельмута Глюка, молодіжна мова (вона ж «молодіжна комунікація») означає спосіб мовлення, який застосовується різними групами молоді в різні часи та за різних соціальних умов [2]. Інший підхід щодо визначення дефініції «Jugendsprache – молодіжна мова» має Хайнріх Льюфлер, який називає молодіжну мову «особлива перехідна мова, або вікова мова», яка визначається часовим (тобто віковим) обмеженням в житті людини. Сьогодні молодіжна мова в німецькомовних та західноєвропейських країнах не є чимсь особливим, а скоріше вона йде далі як складна варіація стандартної мови або відповідного стилю життя [3]. За Льюфлером важливим є розрізняти між типово–молодіжними та молодіжно–специфічними мовними зразками. В сучасних дослідженнях молодіжної мови розглядаються особливо прикмети та зразки усного мовлення, мови побуту та спілкування в групах. Перебільшення, інтенсивність, гумор, іронія, гра, експресивність та емоційність – ось, що в першу чергу виділяє сучасну молодіжну мову на думку німецьких соціолінгвістів. Дещо схоже, проте інше, визначення належить сучасному лінгвісту Гельмуту Генне (Helmut Henne). Згідно його трактуванню «молодіжна мова» – специфічний спосіб розмовляти та писати, посередництвом якого молоді ідентифікуються як окрема група [4]. Науковці Німеччини характеризують молодіжний сленг як креативну, оригінальну, невимушену й неоднорідну форму спілкування. Т. Шіппан характеризує сленг як «специфічний спосіб спілкування певної групи, який виражається високим рівнем експресивності та невимушеності, які доходять інколи до вульгаризму», «сленг – це феномен живої і рухливої мови, яка йде в ногу з часом і реагує на будь–які зміни у житті суспільства» [5].

Сьогодні молодіжна мова розглядається сучасними мовознавцями як комплексний мовний реєстр. В цьому контексті Герман Еманн висуває 3 основні тези про відсутність феномену молодіжної мови, як окремої мови. Він вважає, що є неможливим виокремлювати молодіжну мову поміж інших груп суспільства та надавати їй статусу автономної однорідної групи. Вчений зазначає багатоваріативність феномену, котрий весь час надирається та змінюється (сцени – мова усного спілкування, музика, професійні сфери; групи – школярі, студенти, працююча молодь). Наголошується на наявності специфічних молодіжних особливостей у мові, котрі «відмежуються» від усних, граматичних, звукових та словотворчих мовних стандартів та створюють свої власні. Останній аргумент на користь твердження про відсутність «молодіжної мови» як окремої одиниці – швидкоплинність розвитку та відсутність чіткої структури [6].

Молодіжну мову за віковими ознаками поділяють на 3 групи: 1 група – респонденти у віці 10–15 років, 2 група – респонденти у віці 15–19 років, 3 група – респонденти у віці 19–22 роки. Відповідно до віку виокремлюють мову дітей середнього шкільного віку, старшого шкільного віку та студентства.

Розглянемо причини появи та зародження молодіжної мови. Згідно Герману Еманну [6] всі причини підпорядковані лише одному бажанню молоді – виокремити себе у групу та відмежуватися від дорослих. Поміж основних аспектів науковець виділяє наступні:

1. Аспект протесту (Der Protestaspekt). Майже завжди протест є рушійною силою в діях молоді. Отже, створити «свою» мову щодення та бути зрозумілим лише в своїх колах. Свою мову вони використовують як інструмент протесту на архаїчну мову «предків», яких на своїй мові називають Dinos (динозаври), що підтверджує судження молодого покоління про застарілість світу дорослих.

2. Аспект відмежування (Der Abgrenzungsaspekt). Багато підлітків намагаються себе мовно виокремити, щоб «отримати допуск» до свого світу і бути краще «прийнятими серед своїх». Проте ці спроби за сучасних умов майже завжди претерпають фіаско, так як сучасні дорослі дуже швидко реагують на зміни та інтегрують у молоде оточення. Відмежування потрібне молоді в першу чергу для втручання в сексуальну сферу, яка за віком їм ще не можлива та спілкування з цієї тематики на зрозумілій лише «між своїми» мові.

3. Аспект аутентифікації (Der Aspekt der Credibility). Вираження своєї оригінальності, неповторності та правдоподібності – ось, що визначає в загальних контурах ідеал більшості молоді. Тренд аутентифікації дуже чітко виділений в мовному відношенні. Отже, кожна особа є носієм свого власного сленгу, який підходить їй за способом життя, колом оточення та рисами характеру.

4. Інноваційний та ігровий момент (Der Spiel- und Innovationsaspekt). Бажання створювати щось нове, оригінальне та «власне» – є звичним покликом людської природи. Зовсім по–особливому це втілюється у мові молоді, котрі мають завжди покликом до вигадувань, гри та створення чогось абсурдного. Завдяки цьому аспекту виникли штучно створені лексичні одиниці, що набули абсолютно нового значення не пов'язаного з поєднаними словами. (з. В. *Breitbandnudel, Denkwerg, Bodenturner, Dusseltier, Fahrlappen, Frischling*).

5. Афективно–емоційний аспект (Der affektiv – emotionale Aspekt). Накопичена агресія у молоді, як відомо, повинна знайти «вихід» через фізичні дії, або через вербальні. Адже, собака, що гавкає, не вкусить. Тому молодіжна мова може слугувати «шлюзом для викиду емоцій» [6] та мати терапевтичний ефект. Тому зрозуміло, чому підлітки пубертатного віку такі конфліктні та нестримані – там, де вони не можуть винайти «вихід» зі становища, вони допомагають собі «своєю» мовою, яка часто збагачена лайливими словами.

6. Комунікативно–економічний аспект (Der kommunikativ – ökonomische Aspekt). Як вже згадувалося, молодіжна мова має певні переваги перед літературною стандартною мовою. Вона більш конкретна та «збарвлена», уникає абстракцій та описувань стандартної мови. За Германом Еманном молодіжна мова «більш економічна та зручніша; краще передає суб'єктивні почуття та настрої, розслабляє будь–яку напружену атмосферу та через свою неправильність суттєво змінює ситуацію та надає їй гнучкості» [6].

Цікавими є також історичні передумови виникнення молодіжної мови. Історично цей феномен є рівним за віком першим університетам Європи (Прага – 1348 р., Відень 1365 р., Хайдельберг – 1386 р.). Бажання

студентства виділитися та виокремити себе поміж інших членів громади, показати свій рівень освіти та грамотності призводять до того, що з'являється певна мова, точніше мова у мові, що зрозуміла лише певним групам. Перша молодіжна мова мала багато елементів з латини, як лексичних так і граматичних. Мова викладання та науки у той час тісно увійшла до лексики студентства та старшого школярства. Сучасна молодіжна мова має більше вікових ознак. Наймолодші представники поміж респондентів створюють «свою» мову в першу чергу з причини «приховати» свої таємниці від батьків та наблизити до себе, або наблизитися самому до своїх однодумців. Цей феномен не є новим, проте за останні роки новаторством є відкритість та можливість ознайомитися з мовою дітей через медійні засоби а також зі спеціальних словників, які є продуктом діяльності соціолінгвістів [7]. Мотивацією дітей та молоді створити свій власний мовний код є не лише бажання «відгородитися» від батьків та шкільних вчителів. Молодіжна мова є також засобом вираження належності до певної групи, вираженням визнання певних знань, відмежування від інших соціальних груп з подальшою перспективою отримання певних привілеїв та комфорту для представників «своєї» групи. Отже, маємо неподолане бажання «виокремитися». Для цього не створюється щось геніально нове – а змінюється, або об'єднується загальновідоме в скороченій формі, з можливим зміненням наголосом та емоційним забарвленням. Часто поєднуються «непоєднувані» прикметники, наприклад: «brutal gut», «ich lieb di abartig» oder auch «das channi aber nimmme back geh» [7]. Поняття та звороти з різних культурних джерел, а часто з різних сфер поєднують за принципом створення колажів: слово до слова, або склад до складу – і отримуємо досі невідоме слово. Це найчастіше відбувається тоді, коли молодь запозичує щось з мови дорослих, проте хоче відрізнятись. Слід зауважити, що слова молодіжної лексики як швидко «народжуються» так і швидко «вмирають», як тільки «потрапляють» у мовний лексикон дорослих. Отже молодіжна лексика, «запозичена» дорослими, втрачає свою актуальність, а інтерес молоді переключається на створення нового. «Соціальна нерівність», яка виникає між дорослими та дітьми в цьому випадку, приречена залишитися назавжди. Адже молоді, які дуже швидко підхоплюють все нове та реагують на вимоги часу до мобільності, завжди будуть попереду своїх батьків та вчителів.

Німецька мова розвивається й оновлюється відповідно до вимог сучасного світу. Мова молоді – зокрема молодіжний сленг – є тією рушійною силою, що формує основну базу німецької мови. Специфіка такої мовленевої форми ґрунтується перш за все на особливостях психічного та фізичного розвитку молоді.

Молодіжний сленг сучасної німецької мови являє собою окрему підсистему, яка повністю залежить від літературної нормативної німецької мови проте перебуває під впливом соціально-політичних та економіко-технічних змін, що зумовлює її плінність, швидку мінливість та вимушену мобільність. Саме ці фактори і впливають на класифікацію словотворення в сучасній молодіжній німецькій мові.

Зазначимо основні способи словотворення в сучасній німецькій молодіжній мові: **Bedeutungsverschiebungen bzw. – veränderungen** (= semantische Variation), **Bedeutungserweiterungen** (= semantische Addition),

Bedeutungsverengungen, Bedeutungsumkehrungen (= semantische Paradoxa), **Wortveränderungen** (lexikalische Mutation), **Wortneuschöpfungen** (= Neologismen), **Vereinfachungen** (= Ökonomisierung), **Superlativierungen** (= Steigerung von Begriffen, indem man «super», «mega», «hammer», «extra», «urest» davor setzt), **Klangliche Eindeutschungen** (= phonologische Germanisierung), **Verbalisierungen von Substantiven, Kreative Wortspiele, Fremdsprachliche Anleihen** (= Internationalismen) [8].

1. Bedeutungsverschiebungen bzw. – veränderungen (= semantische Variation – семантична варіація) – зміна значення слова. Цим способом відбувається заміна значення слова поняттям, схожим лише за зовнішніми ознаками. Наприклад: *Melone = Kopf, Eisbeutel = abwertend für gefühlskalter Mensch, fundamental = super; klasse, prima.*

2. Bedeutungserweiterungen (= semantische Addition – семантичне злиття) – злиття непоєднуваних за значенням слів. Наприклад: *fett = super; sehr; gut/ schön, voll in Ordnung, hämmern = hart arbeiten, Message = konkrete Aussage, spezielles Anliegen.*

3. Bedeutungsverengungen – семантичне звуження. Наприклад: *Looser = Verlierer; Versager, erfolglose Person, Lotter = Spaßvogel, Witzbold, tricky = durchtrieben, trickreiche Person.*

4. Bedeutungsumkehrungen (= semantische Paradoxa) – семантичний парадокс. «Перевернення» значення. Наприклад: *Massage = heftige Abreibung, Schlägerei, Korkenknaller = müder Witz, schlappe Unterhaltung, Trällerfisch = abwertend für Person die viel redet; bewundernd für weibliche Person, die gut singt.*

5. Wortveränderungen (lexikalische Mutation) – лексичні мутації. Наприклад: *bläken = schreien, jähzornig brüllen, Gripsräver = schneller Denker; Person, die geistig außerordentlich flexibel ist.*

6. Wortneuschöpfungen (= Neologismen) – лексичні новоутворення. Наприклад: *alken, picheln, Kolben zwitschern = sich hemmungslos betrinken, Fossilscheibe = Oldie, alte Schallplatte, Heizkeks = Person, die auf Partys die Stimmung anheizt, Sumpfziege = hässliche Person weiblichen Geschlechts.*

7. Vereinfachungen (= Ökonomisierung) – спрощення слів, скорочення, об'єднання декількох в одне. Наприклад: *aso = ach so, schlafn = schlafen, Poli = abwertend für Polizei, Proggi = Programm (= Anleihe aus dem Internet).*

8. Superlativierungen (= Steigerung von Begriffen, indem man «super», «mega», «hammer», «extra», «urest» davor setzt) – підвищення ступеню значення лексичної одиниці за допомогою слів: супер, мега, екстра тощо. Наприклад: *Superbirne = Person mit hoher/ wenig Denktelligenz, Das war ein mega spitzen klasse Konzert.*

9. Klangliche Eindeutschungen (= phonologische Germanisierung) – звучна (фонологічна) германізація, асиміляція. Наприклад: *abcoolen = das Gemüt beruhigen, händeln = etwas gut handhaben, rasch erledigen, sicher beherrschen, Workmän = hart arbeitende männliche Person.*

10. Verbalisierungen von Substantiven – вербалізація іменників (утворення дієслів від іменників). Наприклад: *müllen = quatschen, dummes Zeug daherreden, zoffen = streiten, sich ausgiebig zanken.*

11. Kreative Wortspiele – креативна гра слів. Вільне словотворення. Наприклад: *labundig = lebendig, quirlig, lebenslustig, hoppeldihopp = flink, schnell, geschwind, flott, doppeldidoch = Verstärkung von «doch», «ja».*

12. Fremdsprachliche Anleihen (= Internationalismen) – іноземні запозичення. Наприклад: *Supporter = Eltern, Matsche = «Blackout», kurzzeitige Schwächephase, plötzlicher Aussetzer; beachen = am Strand liegen, baden gehen* [9].

Поняття «молодіжна мова – сленг» і дотепер є відкритим питанням. У вітчизняній лінгвістичній школі науковці І. Пастух, С. Соколовська, М. Фахурдінова стверджують, що молодіжний сленг – це окремий соціолект німецької мови, «субкультурні» імпульси соціального життя суспільства [10; 11].

Враховуючи вищезазначене, *німецький молодіжний сленг* можна охарактеризувати як соціолект, розповсюджений в певній соціальній групі відповідно до географічного та адміністративно-політичного розташування. Це – феномен динамічної, живої і рухливої мови, що відповідає вимогам часу і реагує на суспільні зміни, певний різновид мовлення, яким користується молоде покоління переважно в усному спілкуванні.

Вивчення сленгу німецької молоді сьогодні вийшло за межі суто лінгвістичної проблематики. Воно тісно «вплетене в канву» соціологічних та психологічних вчень про мову. Ознайомлення з молодіжною мовою допомагає та сприяє кращому розумінню ментальності молодих людей та їх потреб. Вивчення молодіжної мови в соціологічному контексті призведе до кращого розуміння мовного середовища та швидше розвине комунікативну компетенцію. Незнання ж, навпаки, веде до різного роду курйозів і мовних помилок, комунікативних «збоїв».

Список використаних джерел

1. https://uk.wikipedia.org/wiki/Молодіжний_сленг.
2. Helmut Glück (Hrsg.), unter Mitarbeit von Friederike Schmöe: Metzler Lexikon Sprache. Dritte, neubearbeitete Auflage. Metzler, Stuttgart/ Weimar 2005, Stichwort: «Jugendsprache». ISBN 978–3–476–02056–7.
3. Heinrich Löffler: Germanistische Soziolinguistik. Erich Schmidt Verlag, Berlin 1985, S.127, 132. ISBN 3–503–02231–7.
4. Henne, Helmut: Jugendsprache und Jugendgespräche, in: Dialogforschung, hrsg. v. Peter Schröder u. Hugo Steger, (= Jahrbuch des Instituts für Deutsche Sprache; 1980/ Sprache der Gegenwart, Bd. 54), Düsseldorf 1981, S.373).
5. Schippan Thea. Lexikologie der deutschen Gegenwartssprache / Thea Schippan. – 1. Aufl. – Leipzig: Bibliographisches Institut, 1984. – 307 s.
6. Ehmann, Hermann: Oberaffengeil. Neues Lexikon der Jugendsprache, (= Beck'sche Reihe, Bd. 1170), München 1996, S.23).
7. Wiktionary: Jugendsprache – Bedeutungserklärungen, Wortherkunft, Synonyme, Übersetzungen. PONS Wörterbuch der Jugendsprache 2016 – Das Original. 1. Aufl., PONS, Stuttgart 2015, ISBN 978–3–12–010139–0.
8. <http://de.wikipedia.org/wiki/jugendsprache>. (02.04.2007)
9. Ehmann, Herrmann: voll konkret. Das neueste Lexikon der Jugendsprache, (= Beck'sche Reihe, Bd. 1406), München 2001, S.8–9).
10. Пастух І. Німецький сленг: інтегративні особливості неологізмів сьогодення / Ірина Пастух // Мовознавство. Наукові виклади. – 2010. – №4. – С.76–79. // Pastuh I. Nimec'kyj sleng: integratyvni osoblyvosti neologizmiv s'ogodennja / Iryna Pastuh // Movoznavstvo. Naukovi vyklady. – 2010. – №4. – С.76–79.
11. Соколовська С. Ф. Німецький молодіжний жаргон: шляхи формування й сучасний статус / С. Ф. Соколовська, М. А. Фахурдінова // Вісн. Житомир. держ. пед. ун-ту. – 2004. – №14. – С. 236–239. // Sokolov's'ka S. F. Nimec'kyj molodizhnyj zhargon: shljahy formuvannja j suchasnyj status / S. F. Sokolov's'ka, M. A. Fahurdinova // Visn. Zhytomyr. derzh. ped. un-tu. – 2004. – №14. – С.236–239.

Opanasenko O. I., candidate of historical sciences, Taras Shevchenko Kyiv University (Ukraine, Kyiv), marina-grinchuk@mail.ru

German youth slang. Sociolinguistics aspect

The article deals with the essence of «German youth slang», the source of its formation – creativity, jargon and borrowing characteristics – openness, short

duration, age heterogeneity, secondaryty; variation – a personalized generalities, fashionable adjectives, clichés and expressives.

Keywords: *slang, sociolinguistics, German youth slang, sources of German youth slang, features of German youth slang, variations of German youth slang.*

Opanasenko E. I., kandidat istoricheskikh nauk, Kievskiy natsionalnyy universitet im. Tarasa Shevchenko (Ukraina, Kiev), marina-grinchuk@mail.ru

Особенности молодежного языка в Германии.

Социолингвистический аспект

Рассматривается сущность понятия «немецкой молодежной сленг», короткая историография проблемы, причины зарождения и формирования, способы словообразования. Называются характерные черты – открытость, кратковременность, возрастная неоднородность, вторичность; вариации – персоналифицированные обобщения, модные прилагательные, клише и экспрессивы.

Ключевые слова: *сленг, социолект, немецкий молодежный сленг, черты немецкого молодежного сленга, вариации немецкого молодежного сленга.*

* * *

УДК 141.7

Овсієнко Г. С.,
студентка, Інститут іноземної філології
Національного педагогічного університету
ім. М. П. Драгоманова (Україна, Київ),
sveta0985309009@gmail.com

ПАРЕМІЙ ЯК ЗАСІБ ВІДОБРАЖЕННЯ МЕНТАЛІТЕТУ НІМЕЦЬКОГО НАРОДУ

Поняття «менталітет», яке є нововведенням сучасної наукової парадигми, проте вже доволі довго утримує увагу західних учених, не має однозначного визначення та характеризується розпливчатістю. Існує вузьке розуміння менталітету як стійкого складу розуму, як поняття, дуже близького до німецького Weltanschauung – світобачення. Кожен народ має свій склад мислення, який і визначає картину світу.

Ключові слова: *паремії, менталітет, наукова парадигма.*

Питання визначення і характеристики національної ментальності дискутувалось у працях І. Бичко, А. Бичко, В. Васильєва, Л. Гамаль, Я. Гарасима, В. Дорошевич. Спільним моментом поглядів вітчизняних учених є акцентування зв'язку цього поняття з поняттям душі народу та її складовими: психічними характеристиками, волею, розумом.

У вузькому розумінні змісту менталітет можна розглядати як сукупність думок і уявлень, які є властивими тій чи іншій групі, фактично ототожнюючи два поняття «менталітету» та «картини світу».

Використовуючи переважно термін «ментальність», В. В. Колесов визначає його як світобачення у категоріях рідної мови, яке поєднує інтелектуальні, духовні і вольові якості національного характеру у його типових виявах. У широкому розумінні менталітет визначають як сукупність способів поведінки, сприйняття і реакцій. Таким чином, до змісту поняття «менталітет» залучаються, поруч зі складом розуму, манерою бачення світу, загальним способом осягання світу, й результати цього осягнення – образи і уявлення, тобто змістовна, результативна сторона сприйняття світу, а також охоплюється і поведінкова сторона людської діяльності: окрім ментальних процесів та їх змісту, у поняття «менталітету» включаються вчинки.

Узагальнюючі всі різноманітні погляди на поняття «менталітету», І. Т. Дубов виводить узагальнене визначення, згідно з яким менталітет – це «інтегральна характеристика людей, які живуть у конкретній культурі, яка дозволяє змалювати своєрідність бачення цими людьми навколишнього світу та пояснити специфіку